

BESLUT

2015-02-02 Dnr: 14/01496

SAKEN

Nyheterna, SR, P4 Värmland och P4 Örebro, 2014-06-15, kl. 11.30, 12.30 och 13.30, inslag om Degerfors kommun; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

Inslagen var i huvudsak likalydande. Inslaget i P4 Örebro kl. 11.30 föregicks dock av en påannons. Följande sades.

Först nyheter från P4 Örebro där det handlar om att Degerfors kommun har svårt att få pengarna att räcka till.

Därefter sa nyhetsuppläsaren:

[...] I Degerfors kostar kommunens verksamhet mer än vad kommunen har råd med. Den bedömningen gör kommunens egna revisorer efter en granskning. Revisorerna oroas också av att kommunen har en stor låneskuld och dessutom höga borgensåtaganden. Degerfors kommun gick med överskott i fjol men det berodde framför allt på att kommunen fick tillbaka inbetalda försäkringspremier. Själva verksamheten gick back och underskottet berodde helt på att socialnämnden inte klarat hålla sin budget i fjol.

Inslaget kl. 13.30 innehöll inte uppgiften om att underskottet berodde på att socialnämnden inte klarat hålla sin budget.

ANMÄLAN

Rubriken för inslaget var att Degerfors kommun har "svårt att få pengarna att räcka till". Rubriken saknar täckning i inslaget och skulle lika gärna kunna ha använts om vilken som helst av landets övriga 289 kommuner.

I inslaget hävdades vidare att kommunens verksamheter "kostar mer än vad kommunen har råd med". Nyhetsuppläsaren angav att det var kommunens egna revisorer som gjort den bedömningen. Det är felaktigt. Nyhetsuppläsaren har antingen byggt sitt påstående på hörsägner eller inte förstått vad kommunens egna revisorer skrivit i sin senaste rapport. Där slås fast att "kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans."

Vidare uppgavs det i inslaget att anledningen till att Degerfors kommun förra året gick med vinst framför allt berodde på återbetalning av pensionspremier och att "själva verksamheten gick back." Också detta var felaktigt. Även utan återbetalningen av pensionspremier gjorde kommunen ett positivt resultat för 2013. Detta framgick tydligt av årsbokslutet.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Telegrammet baserade sig på en sammanfattning av revisorernas granskning av Degerfors kommuns årsredovisning 2013. Av sammanfattningen går att utläsa att revisorerna slår fast att Degerfors kommun gjorde ett positivt resultat som "till stor del" berodde på engångsintäkter i form av återbetalade försäkringspremier. I telegrammet sades att överskottet "framför allt" berodde på försäkringspremier, dock inte uteslutande. SR kan inte se att det skulle vara osakligt att uttrycka sig på det sättet mot bakgrund av vad som står i rapporten.

Revisorerna lyfter även fram att kommunen har relativ låg soliditet och omfattande pensionsförpliktelser samt att låneskulden och höga borgenärsåtaganden "oroar". Det senare har P4 Värmland och P4 Örebro lyft fram. Dessutom framgår av rapporten att det finns en negativ budgetavvikelse hänförlig till sin helhet till socialnämndens verksamheter. Revisorerna uttrycker även att dessa verksamheter på sikt måste hålla sina budgetramar för att kommunen ska klara sin ekonomi. Mot bakgrund av ovanstående anser SR att det finns täckning för rubriken att kommunen har "svårt att få pengarna att räcka till". Precis som anmälaren anför är detta antagligen en beskrivning som skulle kunna passa in på många av Sveriges kommuner. Det innebär dock inte att den var osaklig i det nu aktuella fallet.

Angående opartiskheten vill SR anföra att utgångpunkten i inslaget alltså var revisorernas granskning vilket tydliggjordes inledningsvis. SR:s rapporterar regelbundet om olika kommuners ekonomiska situation baserat på årsredovisningar och revisionsgranskningar. Detta är en del i att ge allmänheten den information de behöver för att fatta beslut i viktiga samhällsfrågor. SR:s kan inte se att det, i det nu aktuella fallet, hade krävts att kommunen skulle fått ge sin

syn på ekonomin för att opartiskhetskravet skulle uppfyllas mot bakgrund av utgångspunkten. Revisorernas granskning sker oberoende av partsintressen och resultatet måste kunna redovisas utan att inhämta kommunens syn på det.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (13 § i sändningstillståndet).

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SR ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (14 \ \(\) andra stycket i sändningstillståndet).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att SR, genom det material som programföretaget presenterat i ärendet, har visat grund för de påståenden som gjordes i de aktuella inslagen. Enligt nämnden strider därför inte inslagen mot kravet på saklighet i denna del. Nämnden anser inte heller att inslagen strider mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Ingrid Carlberg, Maria Edström, Leif Hedman, Jan Holmberg, Kristina Ståhl och Nedjma Chaouche Liljedahl efter föredragning av Rasmus Gedda.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Rasmus Gedda